

1. Responsa Aseh Lecha Rav 4:47

ראיית סרטים שאין בהם תועבה

קראתי מכתבך מיום כ"ט סיון דנא, והבינתי שאתה לומד תורה בישיבה. אשריך שזכית להסתופף באהלה של תורה, הנני מאחל לך שתזכה להיות גדול בישראל לתפארת בית הורריך וכל בית ישראל. לשאלתך אם מותר ללכת לקולנוע מכובד שאינו מביא סרטי תועבה וכו', אישיך בפסוק אחד: אשרי האיש אשר לא הלך וכו' ובמושב לצים לא ישב. מה הוא מושב לצים - שנו רבותינו (עבודה זרה י"ח ב) ההולך לאצטדיון (מלחמות שורים) ולבית השחוק ולכרכום וראה את הנחשים ואת החברים וכו' הרי זה מושב לצים וכו' ועליהם הכתוב אומר אשרי האיש אשר לא הלך וכו' כי אם בתורת ה' חפצו, הא למדת שדברים אלה מביאים את האדם לידי ביטול תורה עד כאן לשון רבותינו. כי ידעו רבותינו בעומק חכמתם שאף כי בדברים אלה אין שום תועבה אעפ"כ הם פתח לביטול תורה ואסורים הם. ודרש ר' שמעון בן פזי אשרי האיש אשר לא הלך, ושם יאמר אדם הואיל ולא הלכתי לבתי תיאטראות ובתי קרקסאות ולא עמדתי בקנינין שלהם, אלך ואתגרה בשינה, תלמוד לומר כי אם בתורת ה' חפצו. מעתה אפילו שינה מעבר למה שנחנף לבריאות האדם היא בגדר ביטול תורה. אמת, כי זקוק אדם להחליף כח ולרענן עצמו, (עיין היטב ובזהירות רבה בדברי רבינו הרמב"ם בשמונה פרקים הפרק החמישי), אבל ניתן לעשות זאת בדרכי היתר ולא דוקא בקולנוע, דרך משל טיול קצר בגן וכדומה. אין שום הבדל בין קולנוע לטלביזיה, ואדרבא הטלביזיה חמורה יותר כי היא מצויה כל שעה בביתו של אדם וגורמת לו ביטול תורה יותר מקולנוע, ולכן אין כדאי להביאה הביתה. אבל האזנה למוסיקה ושירים, עדיף על טהרת הקודש, ואפשר גם שירי עם וכדומה שאין בהם שום דברי מינות או תועבה, אין בזה איסור אם אין בהם ביטול תורה כגון בשעה שהוא עיף ומחליף כח (ועיין היטב ברמב"ם שם). התחזק בלימוד תורה, וכאשר תגדל יותר, תבין טוב יותר את הערך העליון והנשגב שיש בכח לימוד התורה, וחזקת והיית לאיש.

Watching movies which do not have inappropriate content

I read your letter from the 29th of Sivan, and I understand that you are learning Torah in Yeshiva. You are lucky that you merited to sit in the tent of Torah, and I [bless] you that you should merit to become great in Israel, [showing] the beauty of your parents house and the entire house of Israel. [Regarding] your question if it is permitted to go to a [nice] movie theatre that does not show inappropriate films, etc., I will respond with one verse "Praised is the man who did not go... and did not sit in a Moshav Leitzim". What is a Moshav Leitzim? Our Rabbis taught (Avodah Zarah 18b): "One who goes to a stadium (for bullfights), or to a house of laughter, or a camp of besiegers, and sees the diviners and spellcasters... this is a Moshav Leitzim... and on them the verse states "Praised is the man who did not go... rather, Hashem's Torah is his desire", you have learned that these things bring a person to Bittul Torah." Up to here is the language of our Rabbis. Because our Rabbis knew with their deep knowledge that even though there is nothing detestable about these acts, even so, they are an opening to Bittul Torah, and are prohibited. Rabbi Shimon Ben Pazi expounded "Praised is the man who did not go...": "Maybe a man will say, "Since I have not gone to theatres, circuses, and bestial contests, I will go and indulge in sleep?" The verse teaches us "Rather, Hashem's Torah is his desire." From now, even sleep beyond what is required for a person's health is defined as Bittul Torah. The truth is, a person is required to restore strength and refresh themselves (study well and with great care the words of our Rabbi, the Rambam, in Shemoneh Perakim, Chapter 5), but it is possible to do this in appropriate ways, and not specifically with a movie, for example, by a short walk in the park or similar [actions]. There is no difference between a movie theatre and television, [in fact] the opposite is true, a television is much [worse], since it is always available in a person's house, and causes more Bittul Torah than a movie theatre, and therefore it is not worth it to bring one into the house. But listening to music and songs, it is better to listen to holy and pure songs, but possibly even folk songs and the like that do not contain words of heresy or [inappropriate words], there is no prohibition if it is not [a time of] Bittul Torah, such as when one is tired and restoring their strength (study the Rambam there well). Strengthen yourself in the learning of Torah, and when you grow greater, you will [certainly] understand the esteemed and elated worth that is present in the strength of learning Torah, "and be strong, and you will show yourself to be a man".

2. Rabbi Shlomo Aviner, Tehor Sefataim, page 286

שאלה שלא פסקה מאז הומצא מכשיר הטלוויזיה היא האם יש איסור עצמי בעצם הכנסת טלוויזיה הביתה? בעצם המכשיר הנקרא טלוויזיה אין כל רע. הטלוויזיה היא כלי, ובכלי זה כמו בכל כלי ניתן לעשות רע ולעשות טוב. כשם שלא נשאל אם מותר להכניס הביתה עיפרון למרות שניתן יהיה לכתוב בו דברי גנאי ולא נשאל אם להכניס שולחן למרות שניתן לאכול עליו מאכלות אסורים. הכול תלוי מה נעשה באותו כלי. מה מראים בטלוויזיה...

A question that has not ceased [to be asked] from when the television was invented is if there is a prohibition [on the act] of bringing a television into the house? Factually, the appliance called a television has no evil. A television is an instrument, and with this instrument, like any, it is [possible] to do bad, or to do good. Just as we would not ask if it is permitted to bring a pencil into the house, despite that it is possible to write negative things, and we would not ask if we should bring a table into our house, despite that it is possible to eat prohibited foods on it! Everything depends on what is done with that instrument. What is shown on [that] television...?

3. Responsa She'eilat Shlomo, 4:EH:312

...שמא תאמרו: בטלוויזיה יש גם דברים טובים, ואנו נדע לברור. וכי בתיאטרון היווני לא היו גם דברים טובים, וכי בספר עמנואל לא היו גם דברים טובים?! אלא שחכמים גזרו גזרה כוללת, כי לא יתכן שעם הפרי הטוב לא יבלע האדם גם פסולת. וכן הניסיון מראה שכל מי שמחזיק טלוויזיה בביתו גם בולע כמויות גדולות של מראות מגרי יצרים. סכום: האיסור להחזיק טלוויזיה אינו חומרא אלא מן הדין. אמנם קשה למי שהורגל להינתק ממנו, קצת כמו מי שמתמכר לסמים, וכפי שכינתה סוציולוגית אחת את הטלוויזיה: 'הסם עם התקע'.

Maybe you will say: On television there are also good things, and we know how to distinguish/choose! Were there not also good things in the Greek theatres? Were there not also good things in Sefer Emanuel?! Rather, the Rabbis decreed a general decree, because it is not possible that with the good fruit, man will not swallow some of the waste. So too, experience shows us that anyone who keeps a television in their house consumes great portions of sights that incite the Yetzer [Hara].

In summary: The prohibition to keep a television is not a stringency, but based on the law. However, it is hard for one who is used to it to disconnect themselves from it, slightly like one who is a drug addict, and as one sociologist nicknamed the television: "the drug with a plug".

4. Talmud Bavli, Bava Batra 57b

(ישעיהו לג, טו) ועוצם עיניו מראות ברע א"ר הייא בר אבא זה שאין מסתכל בנשים בשעה שעומדות על הכביסה

In connection with the matter of laundry being washed in public, the Gemara quotes the homiletic interpretation of a verse: "He that walks righteously, and speaks uprightly; he that despises the gain of oppressions, that shakes his hands from holding of bribes, that stops his ears from hearing of blood, and shuts his eyes from looking upon evil" (Isaiah 33:15). Rabbi Hiyya bar Abba says: This is referring to one who does not gaze at women while they are standing over the laundry, as it was common for them to stand in the water and raise the hems of their garments while laundering their clothing.

היכי דמי אי דאיכא דרכא אחריתא רשע הוא אי דליכא דרכא אחריתא אנוס הוא לעולם דליכא דרכא אחריתא ואפ"ה מיבעי ליה למינס נפשיה

The Gemara clarifies: What are the circumstances? If it is referring to a case where there is another way by which the one walking could reach his destination, then one who walks past the women, consequently placing himself in a situation where he will be tempted to gaze at them, is wicked. Alternatively, if it is referring to a case where there is no other way by which he can reach his destination, then he is a victim of circumstance, so why is he required to shut his eyes? The Gemara explains: Actually, it is referring to a case where there is no other way by which he can reach his destination, and even so, he is required to compel himself to avoid gazing at the women.

5. Mishnah Berurah Orach Chaim 75:7

...וראיה בעלמא לפי תומו בלא נהנה שרי אם לא מצד המוסר ובספר מנחת שמואל הוכיח דאדם חשוב יש לו לזיזה בכל גווני.

And simply seeing as one innocently [goes], without enjoying is permitted, if not from a Mussar perspective, and in Sefer Minchat Shmuel he proved that an important person should be careful in all situations.

6. Mishnah Avodah Zarah 3:4

שאל פרקלוס בן פלוספוס את רבן גמליאל בעכו, שהיה רוחץ במקרחץ של אפרודיטי, אמר לו, כתוב בתורתכם, ולא ידבק בידך מאומה מן הסרס. מפני מה אתה רוחץ במקרחץ של אפרודיטי. אמר לו, אין משיבין במקרחץ. וכשיצא אמר לו, אני לא באתי בגבולה, היא באתה בגבולי, אין אומרים, נעשה מקרחץ לאפרודיטי נוי, אלא אומרים, נעשה אפרודיטי נוי למקרחץ. דבר אחר, אם נותנין לה ממון הרבה, אי אתה נכנס לעבודה זרה שלך ערום ובעל קרי ומשתין בפניה, וזו עומדת על פי הביב וכל העם משתינין לפניה. לא נאמר אלא אלהיהם. את שנוהג בו משום אלוה, אסור. ואת שאינו נוהג בו משום אלוה, מתיר:

Proclus the son of Plospos asked R. Gamliel in Acco when he bathed in the baths of Aphrodite [(where there was an image of the star Venus; thus, Rambam)]: "It is written in your Torah (Deuteronomy 13:18): 'And let naught of the spoil adhere to your hand.' Why, then, do you bathe in the baths of Aphrodite?" He answered: "One does not answer (questions of Torah) in the bath-house" [(because he stands naked there)]. When he went out, he said to him: "I did not enter her (Aphrodite's) border; she entered my border" [i.e., the bath-house was there before she was, and the bath-house was made for all who came to bathe] and [another answer]: "We do not say: Let us make a bath-house as an ornament for Aphrodite, [a bath-house not being ornamental], but "Let us make an Aphrodite as an ornament for the bath-house," [Aphrodite being secondary to the bath-house]. Another indication (that the Aphrodite was placed there for ornament and not for worship): "Even if they gave you a great deal of money (for doing so), you would not go to your idolatry naked, or having experienced a (seminal) discharge, and (you would not) urinate before it. Yet this (Aphrodite) stands before the (sewage) duct, and all the people urinate before it, (which indicates that the Aphrodite was placed there for ornament and not for worship.) It is written (that you are not to derive benefit from) "their gods" (Deuteronomy 12:2). A Jew may not (derive benefit) from what they perceive as a god; but he may (derive benefit) from what they do not perceive as a god (but as an ornament).

7. Responsa She'eilat Shlomo, 4:EH:312

... גם ייאמר שאם כל הקלקול והפריצות של הטלוויזיה היו שמידי פעם היו רואים פסל של אפרודיטי בסגנון יווני או רומאי עתיק – מצבנו היה די טוב...

...It should also be said that if the entire damage and licentiousness of television was that once in a while we would see a stature of Aphrodite, in an old Greek or Roman style – our situation would be [very] good...

8. Rabbi Ovadiah Yosef, Maayan Omer 12:4a, 12:70

שאלה ד\א: אדם שהוריו זקנים ואין להם מה לעשות, שאל אם יכולים להכניס לביתם טלוויזיה וזאת בתנאי שיקפידו רק לראות תכניות נקיות, וכן לא להראות לנכדים?
תשובה: לאסור להם. אך אם הכניסו, להעלים עין.
שאלה: אשה שסובלת מניוון שרירים ועוד כמה מחלות המליץ רופא חרדי שיתנו לה להסתכל בטלוויזיה. שאלו אם אפשר להכניס ורק היא תסתכל, והם ישימו זאת בארון סגור?
תשובה: להעלים עין מזה ולתת לה.

Question 4a: A person whose parents are old, and have nothing to do, asked if they are allowed to bring a television into their house on condition that they will only watch clean shows, and they will not show them to the grandchildren?

Answer: It should be prohibited to them. However, if they already brought one in, turn a [blind] eye.

Question: A woman who suffers from muscular dystrophy and many other illnesses, and the doctor recommended that they should allow her to watch television. They asked if it is possible to bring one in, and only she will watch, and they will place it in a closed cabinet?

Answer: Turn a blind eye, and provide her [with a television].

9. Responsa Aseh Lecha Rav 1:63

ועתה נצא מן ההנחה שכל הסרטים והמחזות שתראו יהיו מצונזרים היטב. ואכן (לפני שאכתוב לך תשובה זאת) ביררתי ונודע לי בודאות, כי אכן ישנם סרטים כאלה, שאין בהם עצמם משום עבירה ממש, כגון אלה העוסקים בתיאור אירועים היסטוריים, או תיאור חייהם של אישים גדולים, או מחזות נוף יפים, או סרטים מוסיקליים וכדומה. ויתכן שמשום שלום - בית ניתן להתיר לך ללכת עם רעייתך לסרטים מעין אלה. החשש הגדול שמפניו אני ירא, הוא חשש חילול שם ה', כי כל המכירים אותך כבן - ישיבה (לשעבר), ואינם יודעים הסבה

שהביאה אותך לידי כך, עלולים להרהר אחרי בני תורה כדרכם של הבריות. ולכן עצתי אליך שתלך לעיר אחרת אשר בה אין מכירים אותך, ותמנע בכך חשש של חילול שם שמים.

Based on the assumption that all movies and films that you see will be properly censored. Therefore (before I wrote you this response), I checked, and it was confirmed to me, that there are indeed movies like this, that they themselves do not contain any aveirah, such as those that depict historical events, or depict the lives of great figures, or nice views of [nature], or musical movies etc. It is possible that due to Shalom Bayit it can be permitted to you to go with your wife to movies such as these. The great concern that I am afraid of is a concern of Chilul Hashem, because all those who recognize you as a Yeshiva boy (in the past) and do not know the reason that brought you to this, might begin to think [badly] after Bnei Torah, as is the way of people. Therefore, I would suggest that you go to another city where they do not know you, and through this you will avoid Chillul Hashem.

10. My summary of Rav Stav's Halachot of Theatre and Movies

The Rabbis prohibited attending a theatre for 5 reasons:

- Avodah Zarah
- Chukot Hagoy
- Murder
- Moshav Leitzim
- Bittul Torah

(p 202, fn 1-5)

The first three reasons are not relevant to modern-day theatres (p 203, fn 8), the last two may be. If there is a production with educational value, and is not opposed to Torah values, it would be permitted to attend it provided there are no actual prohibited activities, although Rav Moshe Feinstein doubts that this is practically possible (p 203, fn 11). Permissible movie-watching would follow the same criteria (p 203, fn 12).

While Rabbi Chaim David Halevy seems to issue a blanket prohibition over watching movies in any form, it may be possible to understand him as prohibiting attending a theatre due to Chilul Hashem, but permitting watching television at home. (p 203, fn 13) One should be careful not to own a TV, since passive viewing causes laziness and other bad things, although it would be technically permitted to watch appropriate shows on it. (p 204, fn 14) In regards to watching movies on the internet, it is permitted based on the same criteria, but one should make sure to take the proper precautions to avoid any possible lapses into inappropriate material. (p 204, fn 15-16)

It is prohibited to hear inappropriate or degrading language. (p 206, fn 29) However, when bad language is not central to the movie, and there is only a small amount, it is not possible to prohibit watching such a film, since this is considered the way people speak, but we should be careful not to be influenced by them. (p 206, fn 30)

It is prohibited for men to listen to the singing voice of a woman. (p 206 fn 31) It is also prohibited for men to look at any part of a woman in a sexual way. (p 207, fn 32, 33) However, simply seeing women in a play or movie, if they are dressed appropriately, we do not need to be concerned that people will have inappropriate thoughts, but if they are dressed inappropriately, it is certainly prohibited for a variety of reasons. (p 207, fn 34-37)

In terms of defining what would be inappropriate to watch in terms of content that does not fall into the above; if the purpose of the portrayal is to arouse inappropriate thoughts, it would be prohibited, if it was for the purpose of happiness or drama, it would be permitted, but it is very hard to give a general rule. (p 208, fn 38)

If there is a very valuable movie from an educational perspective, and it has some "light" objectionable material, it would be permitted to simply close one's eyes during that part, however it is hard to apply this to more serious inappropriate content. (p 208, fn 39, 40)

Plays (and presumably movies) which portray scenes from Tanach and/or Midrashim and will serve to help people relate to them are appropriate, although some feel it may be too degrading to Tanach to depict it in a film or play. (p 208, fn 41)